تعادل

WWW.TAADOLNEWSPAPER.IR | چهارشنبه ۱۴ آذر ۱۴۰۳ | ۲ جمادی‌الثانی ۱۴۴۶ | سال یازدهم | شماره ۲۹۲۶ | Wed. Dec 4. 2024

صاحب امتیاز: موسسه رسانه نگاران خوب اندیش
مدیر مسوول: حجت طهماسبی
سردبیر: حجت طهماسبی
نشانی: خیابان ستارخان - خیابان کوثر دوم - بن بست مینو
تلفن: ۶۶۴۲۰۷۶۹ - نمابر: ۶۶۴۲۰۴۱۷
چاپ: همشهری ۲ - توزیع: نشر گستر امروز - تلفن: ۶۱۹۳۳۰۰۰
سازمان شهرستان‌ها: ۶۶۱۲۶۰۸۸
اذان ظهر: ۱۱:۵۵ | اذان مغرب: ۱۷:۱۱ | اذان صبح فردا: ۰۵:۳۰
info@taadolnewspaper.ir
مرامنامه اخلاقی روزنامه تعادل در وبسایت رسمی روزنامه در دسترس است

خبر روز

۳۰ هزار شاکی پرونده‌های «رمز ارز» در دادسرای تهران

رییس کل دادگستری استان تهران گفت: در حال حاضر تعداد شکات پرونده‌های رمزارز در مرحله تعقیب متهمان و اجرای حکم حدوداً ۳۰ هزار نفر است. علی القاصی گفت: این پرونده‌ها عموماً تحت عناوین اتهامی اخلال در نظام اقتصادی کشور، کلاهبرداری و تحصیل مال از طریق نامشروع مورد تعقیب قرار می گیرند. او افزود: توقیف اموال، شناسایی کیف پول‌های مجازی، صدور قرار تأمین متناسب برای متهمان و تعیین میزان دقیق مال مورد ادعای شکات به عنوان اقدامات اولیه تعقیبی در این نوع از پرونده‌ها محسوب می‌شود. القاصی گفت: در پرونده‌های موجود افرادی مبالغ‌شان را در قالب دلار یا ارز دیگری پرداخت کرده‌اند و افراد سودجو از این طریق اقدام به کلاهبرداری کرده اما یا اموالی برای پرداخت بدهی مالباختگان ندارد یا میزان دارایی کفاف پرداخت بدهی را نمی‌دهد.

بی‌توجهی به مساله بیمه کارگران ساختمانی و حوادثی که هر جان آنها را تهدید می‌کند

تامین اجتماعی از اجرای قانون فرار می کند

صدور کارت مهارت و گواهینامه چالش تازه کارگران ساختمانی

گزارش

سال‌هاست که کارگران ساختمانی در انتظار اجرای قانون بیمه هستند. سال‌هاست که بسیاری از این کارگران در کارگاه‌هایی که هیچ ایمنی نداشته تنها برای تامین معیشت تن به کار داده‌اند و چه بسا در همین کارگاه‌ها جان خود را از دست داده یا آسیب‌های جدی دیده‌اند و دیگر توان کار کردن را تا آخر عمر از دست داده‌اند. سال‌هاست که مسوولان در مورد بیمه کارگران ساختمانی به انکار و وعده و شعارهایی بسنده می کنند که هیچ کدام برای کارگران تبدیل به پشتوانه‌ای نمی‌شود. هنوز هم کارگران ساختمانی که بیمه شده‌اند به محض اینکه بیشتر از یک ماه کار نکنند بیمه‌هایشان باطل می‌شود و دوباره باید به انتهای صف انتظار بیمه بروند و چند سالی صبر کنند تا شاید بتوانند دوباره برای چند ماه از خدمات بیمه بهره‌مند باشند. آمار دقیقی از تعداد کارگران ساختمانی فعال در کشور در دسترس نیست اما از آنجایی که سازمان تامین اجتماعی مدعی است ۷۰۰ هزار کارگر ساختمانی تحت پوشش بیمه هستند و از طرف دیگر فعالان کارگری ضمن رد این آمار معتقدند تنها بیش از ۵۰۰ هزار کارگر ساختمانی بیمه شده‌اند و در حال حاضر بیش از ۶۰۰ هزار کارگر ساختمانی هم در صف انتظار برای قرار گرفتن تحت پوشش بیمه هستند می‌توان حدس زد که تعداد کارگران ساختمانی در کشور رقمی بین یک میلیون و ۳۰۰ تا ۴۰۰ هزار نفر باشد. اما این تعداد افراد شاغل در صنعت ساختمان با حداقل‌ها به کار و زندگی خود ادامه می‌دهند. اکثر آنها کارگران روزمزد هستند که البته میزان دریافتی شان با توجه به شرایط کنونی و تورمی که در کشور وجود دارد حتی موفق به تامین هزینه‌های زندگی شان نمی‌شوند و این در حالی است که بسیاری از آنها به دلیل نداشتن بیمه تامین اجتماعی از حداقل امکانات درمانی در صورت بروز حادثه یا ابتلا به بیماری هم محرومند. از طرفی این افراد اغلب در کارگاه‌هایی مشغول به کار هستند که هیچ یک از شروط ایمنی را رعایت نمی کنند و پیمانکاران برای حفظ جان و ایمنی کارگران حاضر به پرداخت هزینه‌های اضافی نیستند. اگر اخبار روزانه را دنبال کنیم کمتر روز را می‌توانیم ببینیم که در آن خبری از مرگ یک کارگر ساختمانی منتشر نشده باشد. بیش از ۵۰ درصد مرگ و میرهای حوادث کار مربوط به کارگران ساختمانی است.

قانون گریزی تامین اجتماعی هیچ وقت تمام نمی‌شود

پوریا افخم، فعال کارگری و کارشناس بیمه در این باره به «تعادل» می گوید: متاسفانه سال‌های سال است که سازمان تامین اجتماعی به بهانه‌های مختلف از بیمه کردن کارگران ساختمانی شانه خالی کرده و در فرصت‌های مقتضی کارگرانی را هم که بیمه کرده به بهانه‌های واهی از لیست بیمه حذف کرده است. او می افزاید: از طرف دیگر مساله کارفرما و پیمانکار است که زیر بار پرداخت حق بیمه کارگران نمی‌شود و تا وقتی که این لابی‌های پرقدرت بر جامعه کارگری تسلط داشته باشند ما نمی‌توانیم انتظار داشته باشیم که کارگران از حقوق قانونی خود به‌طور کامل بهره‌مند شوند. این کارشناس بیمه می گوید: در حالی که این روزها مساله بیمه به یکی از چالش‌ها تبدیل شده و بدهکاری بیمه‌ها به بخش‌های مختلف یکی از مهم‌ترین مسائلی است که باید مورد بررسی قرار بگیرد و از طرفی هم مدام اخباری در رابطه با ورشکستگی صندوق‌های بیمه‌ای و بازنشستگی منتشر می‌شود قطعا نمی‌توان انتظار اجرایی شدن قانون بیمه کارگران ساختمانی را داشت. افخم ادامه می‌دهد: اما سوال اینجاست که این کارگران چه زمانی باید از حقوقی که قانون برای آنها تعیین کرده، نفعی ببرند؟ کارگران ساختمانی که بر اساس آمارهای رسمی بیشترین قربانی حوادث کار هستند چرا نباید از نعمت بیمه برخوردار باشند. بارها اتفاق افتاده که کارگری در کارگاه ساختمانی جان خود را از دست داده و در نهایت کارفرما یا پیمانکار با پرداخت پولی اندک خانواده او را وادار به رضایت کرده‌اند و در نهایت هم این خانواده است که بی‌پناه رها می‌شود و البته بار مالی آن بر دوش دولت می‌افتد.

هزینه جنگیدن با بیمه کارگران ساختمانی بیش از هزینه بیمه کردن آنهاست

این فعال کارگری در بخش دیگری از سخنان خود می گوید: مساله اینجاست که هزینه مبارزه و مانع تراشی برای جلوگیری از بیمه کارگران ساختمانی به مراتب بیشتر از هزینه‌ای است که قرار است برای بیمه این کارگران پرداخت شود. اما از آنجا که کارفرما و پیمانکار راه‌های دور زدن قانون را به خوبی یاد گرفته‌اند از زیر بار این هزینه‌ها هم شانه خالی می کنند و به این ترتیب مساله بیمه کارگران ساختمانی هیچگاه به نتیجه نمی‌رسد.

تداوم قطع بیمه کارگران ساختمانی

از سوی دیگر رییس انجمن صنفی کارگران ساختمانی شهر گرگان نیز در مصاحبه‌ای از تداوم قطع بیمه کارگران ساختمانی خبر داد. جواد کمیزی به ایلنا گفت: در حال حاضر هزار و ۵۰۰ کارگر و استادکار ساختمانی در شهر گرگان بیمه تامین اجتماعی ندارند و بیمه برخی از آنها به دلایل نامعلوم قطع شده است. او افزود: بارها اتفاق افتاده که بازرسان تامین اجتماعی با کارگر ساختمانی تماس می گیرند، اما گاهی موفق به تماس با او نمی‌شوند، به همین دلیل ناگهان بیمه‌اش را قطع می کنند. این موارد بسیار در استان گلستان اتفاق می‌افتد. کمیزی ادامه داد: ما همیشه از تامین اجتماعی پیگیر هستیم تا در اولین فرصت بیمه کارگران ساختمانی وصل شود، تامین اجتماعی هم در پاسخ می گوید که پیگیر برقراری دوباره بیمه کارگران است اما در عمل خبری نیست. رییس انجمن صنفی کارگران ساختمانی شهر گرگان گفت: متاسفانه این سازمان در عمل کاری برای برقراری بیمه کارگران ساختمانی انجام نمی‌دهد. ما فقط وعده پیگیری از سوی مسوولان سازمان تامین اجتماعی می‌شنویم اما این وعده‌ها مشکلی را حل نمی کند. همچنین برای سال جاری تعداد کمی سهمیه به کارگران ساختمانی استان گلستان اختصاص داده شد که کفاف شمار تعداد کارگران را نمی کند. این فعال کارگری با بیان اینکه کارگران ساختمانی از اقشار ضعیف جامعه هستند و نباید بیش از این در فشار معیشتی قرار بگیرند، گفت: از مسوولان سازمان و نمایندگان مجلس می‌خواهیم به بلاتکلیفی کارگران ساختمانی پایان بدهند. در عین حال نمایندگان مجلس قول‌های بی‌عمل برای رفع مشکلات بیمه‌ای کارگران ندهند.

پیمان‌های دسته جمعی به‌جای کارگزاری‌های تامین اجتماعی

از سوی دیگر ابوالفضل اشرف منصوری (فعال کارگری و رییس هیات مدیره انجمن‌های صنفی مسوولان حفاظت فنی) در این ارتباط گفت: ما در زمینه عملکرد کارگزاری‌های تامین اجتماعی همواره این مثال را زده‌ایم که «خانه توسط خود صاحبخانه باید مدیریت شود و نه همسایه!» این موضوع همیشه ما را به یاد این مثال می‌اندازد. زیرا سازمان تامین اجتماعی متعلق به ماشر کای اجتماعی است اما بخش خصوصی‌ای بیرون از سازمان تامین اجتماعی متولی برخی خدمات آن شده است.

او افزود: کارگزاری‌های تامین اجتماعی هر چقدر هم ساختار داشته باشند، باز هم نمی‌توانند به اندازه کارگران ساختمانی که در بطن موضوعات قرار دارند، توان تصمیم گیری و سیاستگذاری داشته و تعیین تکلیف کنند. پیشنهاد جایگزین ما ایجاد «پیمان‌های دسته جمعی» برای کارگران ساختمانی است. وقتی پیمان دسته جمعی ایجاد شود، حق و حقوق کارگران نسبت به بیمه آنها از طریق خود تشکل‌های کارگری مدیریت خواهد شد. تخصص‌ها، نوع بیمه‌ها و توان فنی و ایمنی کار از این طریق قابل سنجش خواهد بود. ما خدمات ثانویه حوزه تامین اجتماعی را هم می‌توانیم به سمت پیمان دسته جمعی ببریم. اشرف منصوری تصریح کرد: با حضور کارگزار بیمه تامین اجتماعی نه کارفرما و نه کارگر و نه خدا و نه خلق خدا راضی نخواهند بود. وقتی پیمان دسته جمعی در قانون کار وجود دارد، به آن رجوع نمی‌شود. نتیجه اینکه اکنون در بحث احراز هویت کارگران و حتی اخیرا در بحث آموزش و صلاحیت‌سنجی مهارتی کارگران و بازرسی نیز این کارگزاری‌ها ورود کرده‌اند و کار را دشوار کردند. امروزه بسیاری از کارگران ساختمانی ما هنوز با مکانیزم پیچیده احراز هویت این کارگزاری‌ها آشنا نیز نیستند.

کارگزاری‌ها؛ بلای جان مهارت آموزی کارگران ساختمانی!

اخیرا یکی از مشکلات دیگر کارگران ساختمانی با کارگزاری‌های تامین اجتماعی، موضوع صدور گواهینامه و کارت مهارت برای آنان با میانجی گری تامین اجتماعی و این نهادهاست. حمیدرضا انوری (دبیر کانون انجمن‌های صنفی کارگران ساختمانی تهران) نیز در این رابطه گفت: طی ماه‌های اخیر به تمامی بیمه‌شدگان کارگر ساختمانی از سوی سازمان تامین اجتماعی پیام داده شد که برای ارتقای درجه مهارت از درجه ۳ به ۲ دوره آموزشی سازمان فنی و حرفه‌ای را باید طی کنند. مساله این است که اگر سازمان تامین اجتماعی در راستای دریافت کارت مهارت کارگر ساختمانی اقدام می کند، آیا بیمه آنان نیز از درجه ۳ به درجه ۲ ارتقا پیدا می کند؟ در شرایطی که هر کارگر ساختمانی این استرس را دارد که با دو روز کار نکردن بیمه‌اش قطع می‌شود، دیگر این آموزش‌ها که از طریق کارگزاری‌های تامین اجتماعی با هزینه بالا تحمیل می‌شود، چه ارزشی دارد؟ او افزود: در برخی موارد انتظار این می‌رود که رفتن به این دوره‌های مهارتی می‌تواند بیمه درجه سه کارگر ساختمانی را هم از بین ببرد. در این شرایط آیا نباید گواهی بیمه درجه دوم به کارگر تحویل داده شود؟ در چنین حالتی اگر این دوره‌ها و این کارت‌ها نباشد، برای کارگران بهتر است! این فعال کارگری ادامه داد: در بسیاری از استان‌ها، به درستی تمدید کارت مهارت بر عهده انجمن‌های صنفی کارگران ساختمانی همان استان سپرده شده است. اما منافعی وجود دارد که باعث شده در استان تهران، این امر یعنی صدور و تمدید کارت مهارت بر عهده کارگزاری‌های تامین اجتماعی سپرده شود. خود سازمان فنی و حرفه‌ای یک تعاونی برون‌سپاری شده دیگر را تشکیل داده که تحت عنوانی جدید، مبالغی را از کارگران دریافت می کنند. مساله این است که به جز مبلغ بیش از ۲۰۰ هزار تومانی و به جز هزینه‌های تمدید، به‌طور کلی در تهران بزرگ تنها ۴ مرکز که به خوبی هم توزیع نشدند، این خدمات را انجام می‌دهد و این باعث شده که بسیاری از کارگران ساختمانی از کار و زندگی خود بیفتند.

روی خط خبر

آمار ۲۵ درصدی اختلالات روانپزشکی در ایران

سرپرست دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد وزارت بهداشت درباره وضعیت اختلالات روان و بیماری اسکیزوفرنی توضیحاتی ارائه داد. دکتر محمدرضا شالبافان درباره آخرین وضعیت رصد و پایش اختلالات روان اظهار کرد: نتایج آخرین مطالعاتی که در ارتباط با اختلالات روان و سلامت روان انجام شده، بیانگر این است که میزان اختلالات روان‌پزشکی حدود ۲۵ درصد است. او افزود: «اختلالات خلقی»، شایع‌ترین اختلالات روان در میان ایرانی‌ها به حساب می‌آید که «افسردگی» و «اختلالات اضطرابی» در راس آن قرار دارند. پیشگیری از اختلالات خلقی از اهمیت فراوانی برخوردار است؛ چرا که مولفه‌های بسیاری در شیوع این اختلالات نقش دارد و بسیاری از این مولفه‌ها در اختیار وزارت بهداشت نیست. سرپرست دفتر سلامت روانی، اجتماعی و اعتیاد وزارت بهداشت با بیان اینکه برای پیشگیری از اختلالات خلقی باید اقدامات جدی انجام داد، خاطرنشان کرد: عوامل متعددی مانند مسائل اجتماعی و فرهنگی می‌توانند در پیشگیری از اختلالات خلقی نقش‌آفرینی کنند. شالبافان درباره راهکار اصلی وزارت بهداشت برای پیشگیری از اختلالات روان گفت: غربالگری زودهنگام و تشخیص موارد ابتلا، راهکار اصلی وزارت بهداشت برای پیشگیری از اختلالات روان به حساب می‌آید. پس از تشخیص اختلالات روان، موضوع درمان مطرح می‌شود که به روش‌های مختلف قابل ارائه است. وی ادامه داد: درمان می‌تواند به روش «دارویی» و «غیردارویی» ارائه شود؛ درمان‌های دارویی بر اساس شرایط بیمار، تشخیص و شدت بیماری با یکدیگر متفاوت هستند. درمان اختلالات روان در سیستم سلامت روان در شبکه‌های بهداشتی ارایه می‌شود. این روانپزشک گفت: «مراکز جامع سلامت» و «مراکز سلامت روانی اجتماعی» موسوم به «سراج» نسبت به ارائه خدمات اقدام می‌کنند. در حال حاضر، ۱۰۶ مرکز سراج در سراسر کشور فعال است که خدمات تخصصی را ارائه می‌دهند.

ارائه رایگان واکسن خوراکی روتاویروس

معاون بهداشت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی گفت: واکسن خوراکی روتاویروس به صورت رایگان برای کودکان زیر پنج سال در سه مرحله در مراکز بهداشتی و درمانی و خانه‌های بهداشت تجویز و داده می‌شود. علیرضا رییسی با اشاره به اجرای سراسری واکسیناسیون روتاویروس در کشور از ۱۳ آذرماه افزود: این واکسن به صورت خوراکی بوده و از تشدید بیماری به خصوص اسهال در کودکان جلوگیری می کند. وی ادامه داد: با توجه به اینکه سالانه بیش از ۲،۵ میلیون کودک زیر ۵ سال در کشور دچار اسهال و از این تعداد ۱۷۳ هزار کودک زیر پنج سال در مراکز درمانی بستری می‌شوند، واکسن خوراکی روتاویروس کمک موثری برای پیشگیری از این عارضه در کودکان می‌شود. رییسی تاکید کرد: کودکان زیر پنج سال می‌توانند برای دریافت این واکسن به خانه‌های بهداشت و مراکز بهداشتی و درمانی مراجعه کنند. معاون وزیر بهداشت با بیان اینکه واکسن روتاویروس مورد نیاز به اندازه کافی در کشور تامین شده است، گفت: قرار است با همکاری انستیتو پاستور و رازی و شرکت‌های دانش بنیان واکسن روتاویروس را بومی سازی کنیم. وی خاطرنشان کرد: این واکسن بعد از واکسن پنوموکوک به صورت سراسری وارد سبد واکسیناسیون کشوری وارد شده است. رییسی تصریح کرد: قرار است واکسن فلج اطفال تزریقی را به سبد واکسیناسیون نیز اضافه کنیم و در صورت واکسن HPV نیز نیاز به بررسی میزان شیوع و اثر بخشی آن دارد که در کمیته ملی واکسیناسیون بررسی اپیدمیولوژی بررسی خواهد شد.

دفن پسماند؛ عامل آلودگی خاک و افزایش سرطان در کشور

معاون حقوق عامه دادستان کل کشور گفت: در کشور ما ۷۰ تا ۸۰ درصد پسماندها دفن می‌شوند که عامل آلودگی خاک و محصولات کشاورزی هستند و این موارد موجب افزایش آمار سرطان در کشور می‌شوند. غلامعباس ترکی اظهار کرد: در سند بالادستی سیاست‌های کلی نظام در حوزه محیط زیست، شمای کلی و اصول حکمرانی نظام محیط زیست دیده شده است و اجرای آن می‌تواند آینده محیط زیست ما را تضمین کند، اما بسیاری از بندهای آن تاکنون اجرا نشده و اگر اجرا می‌شد، امروز با این چالش‌ها مواجه نبودیم. وی ادامه داد: اگر نگاهی به چالش‌های جامع حوزه خاک داشته باشیم، علاوه بر عملکردهای نادرست و غیرکارشناسی و بعضا سیاست‌زده برخی مدیران، باید به مواردی از جمله قوانین این حوزه نیز اشاره کنیم؛ برای مثال قانون حفاظت از خاک که در سال ۱۳۹۸ تصویب شده، اما آیین‌نامه اجرایی آن چهار سال بعد ابلاغ شد. همچنین قانون مدیریت پسماند که ۱۹ سال از تصویب آن می‌گذرد، اما آیین‌نامه آن توسط وزارت کشور هنوز تهیه و ابلاغ نشده است.

معاون دادستان گفت: این موارد نشان می‌دهد که برخی از مشکلات ما مربوط به کهنه بودن قوانین و برخی دیگر به این برمی‌گردد که اراده‌ای برای اجرای این قوانین وجود ندارد. ترکی تاکید کرد: در نظام حکمرانی محیط زیست نیاز به تحول داریم و امیدواریم در دوره جدید این اتفاق بیفتد. ساختارهای موجود در حوزه محیط زیست باید ارتقا یابند و یک نظام یکپارچه نظارتی در این حوزه ایجاد شود. معاون حقوق عامه دادستان با انتقاد از شرایط مدیریت پسماند کشور بیان کرد: در حوزه پسماند، در کشور ما ۷۰ تا ۸۰ درصد پسماندها دفن می‌شوند، در حالی که میانگین جهانی نزدیک به ۵۰ درصد است. سوال این است که در حوزه اقتصاد پسماند چقدر سرمایه‌گذاری کرده‌ایم و چقدر از ظرفیت دانش‌بنیان‌ها در مدیریت پسماند استفاده شده است؟ ترکی با بیان اینکه ۱۲ درصد پسماندی که وارد خاک می‌شود، پلاستیک است، گفت: آیین‌نامه کاهش مصرف کیسه‌های پلاستیکی در سال ۱۴۰۱ مصوب شده و اجرای آن را مطالبه می‌کنیم. این کیسه‌ها که قابلیت تجزیه ندارند، خاک را نابود می‌کنند. در حالی که در این خصوص تکلیف قانونی وجود دارد. انباشت پسماند باعث آلودگی خاک، آب‌های زیرزمینی و محصولات کشاورزی شده و شرایط خطرناکی را رقم زده است. وی هشدار داد: چنین مواردی موجب افزایش آمار سرطان و دیگر بیماری‌ها در کشور شده است. ترکی با تاکید بر شناسایی صنایع آلاینده گفت: واحدهای آلاینده باید به دقت شناسایی و عوارض آلایندگی آنها وصول شده و در همان استان هزینه شود. ما به‌طور جدی پیگیر این موضوع هستیم که سازمان حفاظت محیط زیست این واحدها را شناسایی و فهرست‌شان را اعلام کند.

رویداد

کودکانی که می‌جنگند تا از زندگی عقب نمانند

برخی آمارهای غیر رسمی نشان می‌دهد که در ایران سالانه بیش از ۶۰ هزار کودک با معلولیت (ذهنی یا جسمی) متولد می‌شوند و حدود ۲۰ درصد از آنها بیش از یک نوع معلولیت یا ناتوانی دارند و ۵۰ درصد این معلولیت‌ها شامل ناشنوایی و ناتوانی ذهن ژنتیکی هستند. با این حال نمی‌توان دست روی دست گذاشت و آموزش این کودکان را تعطیل کرد.

آموزش به کودکان با معلولیت‌های مختلف

زهرا شجاعی رستگار، کارشناس کودکان استثنایی و کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی و سوپروایزر موسسه توانبخشی ولیعصر در این باره می‌گوید: ما روی ارائه آموزش به کودکانِ با نیازهای ویژه تمرکز داریم. بچه‌هایی که مراجعه می‌کنند، مشکلات مختلفی دارند؛ اختلالات طیف اوتیسم، مشکلات جسمی، اختلالات ارتباطی و اختلالات ذهنی. برای هر کدام از اختلالات هم خدمات توانبخشی خاصی ارائه می‌شود. من شخصا روی بخش اختلالات ذهنی و اختلالات طیف اوتیسم کار می‌کنم. شجاعی می‌افزاید: گروه هدفی که به ما مراجعه می‌کنند، در گروه‌های سنی ۲.۵ تا ۱۵ سال تمام هستند که در حوزه‌های مختلف رشد و تکامل از جمله مهارت‌های شناختی، مهارت‌های ارتباطی و اجتماعی، مهارت‌های بازی، مهارت‌های روزمره زندگی، مهارت‌های حرکتی و مهارت‌های زبان مشکل دارند و در واقع در مقایسه با هم‌سالان خود دچار تاخیر هستند. این کودکان برای اینکه بتوانند در مهارت‌های فردی و تحصیلی عملکرد مناسبی داشته باشند و برای استقلال، تعامل با همسالان و ورود به جامعه آمادگی داشته باشند، نیاز است که آموزش‌هایی را دریافت کنند.

این کودکان چه نیازهایی دارند؟

این کارشناس کودکان استثنایی ادامه می‌دهد: ما در ابتدا روی مراجعان خود یک ارزیابی تخصصی انجام می‌دهیم تا میزان رشد و تکامل آنها را بسنجیم و آنها را سطح‌بندی کنیم. مصاحبه با والدین آنها، بررسی پیشینه پزشکی آنها، داروهایی که احتمالا مصرف می‌کنند و بررسی بیماری‌های دیگری که احیانا دارند، ارزیابی‌هایی هستند که توسط کارشناسان ما که همگی روانشناس هستند و در حوزه‌های مختلف فعالند، انجام می‌شود. بعد از آن کودکان وارد برنامه‌های آموزشی می‌شوند. برنامه‌های آموزشی ما شامل آموزش، کاردرمانی و گفتاردرمانی است. هر یک از اینها کارشناسان خاص خود را دارند.

شجاعی درباره اینکه آیا ارتقای سطح این کودکان بعد از آموش قابل مشاهده است یا نه، می‌گوید: کودکان هدف ما ۲ گروه هستند؛ یک گروه آموزش‌پذیرند و برای ورود به مدارس آماده می‌شوند، یک گروه هم توانایی ورود به مدارس را ندارند. بسته به قبولی در تست سنجش، بعضی از این کودکان آموزش‌پذیر وارد مدارس استثنایی می‌شوند، عده‌ای به مدارس دیرآموز می‌روند و حتی بعضی‌ها وارد مدارس عادی می‌شوند. ما امسال ۵۰ نفر خروجی برای ورود به مدرسه داشتیم که از این تعداد ۲۴ نفر وارد مدارس عادی شدند، ۲۴ نفر وارد مدارس استثنایی شدند و ۲ نفر هم در مدارس دیرآموز ثبت نام کردند.

ضعف برخی کودکان در مهارت‌های اولیه

به گفته این روانشناس، کودکان هر ۴ ماه یک بار توسط کارشناسان مختلف ارزیابی می‌شوند و یک گزارش پیشرفت آنها به خانواده‌ها داده می‌شود.

بعضی از کودکان توانایی ورود به مدارس را ندارند و ما روی مهارت‌های سازشی و انطباقی آنها کار می‌کنیم و مستقل شدن، انجام کارهای شخصی روزمره مثل لباس پوشیدن، غذا خوردن، کنترل ادرار و مدفوع و رعایت بهداشت فردی را به آنها آموزش می‌دهیم. اینها مواردی است که برای کودکان با نیازهای ویژه خیلی مهم است. چون این کودکان در این مهارت‌ها دارای ضعف جدی هستند.

حرفه‌آموزی کودکان با نیازهای ویژه

شجاعی می‌گوید: بعضی از بچه‌ها بعد از ۱۵ سالگی به مراکز حرفه‌آموزی که زیرنظر این موسسه و تحت پوشش سازمان بهزیستی هستند، ارجاع می‌شوند و یک حرفه ساده توانبخشی را یاد می‌گیرند. مثلا دخترها گلدوزی و خیاطی ساده مثل دوخت دستگیره و دم‌کنی و درست کردن کیف را آموزش می‌بینند و پسرها هم حرفه‌هایی مثل کاشی شکسته و معرق و ... را. این کارها در بیرون از مراکز به فروش هم می‌رسند.

این روانشناس درباره نحوه شناسایی کودکانِ با نیازهای ویژه توسط موسسه توانبخشی توضیح می‌دهد: اکثرا خود والدین متوجه تفاوت این بچه‌ها با همسن و سالان‌شان می‌شوند و به پزشک متخصص - نورولوژیست کودکان و روانپزشک کودک و نوجوان - مراجعه می‌کنند. ارجاع هم معمولا از طرف متخصصان است. بعضی از خانواده‌ها هم کودکان خود را به مراکز بهزیستی می‌روند. بعضی از ارجاع‌ها هم از سمت سازمان بهزیستی به ما اتفاق می‌افتد.

او می‌گوید: ما برای آموزش‌های خود یک بسته جامع طراحی کرده‌ایم و برای هر یک از مهارت‌ها از خودیاری گرفته تا مهارت‌های اجتماعی و بازی، کتاب‌هایی تالیف کرده‌ایم که به تایید سازمان بهزیستی هم رسیده و چندین سال است که در مراکز ما آموزش داده می‌شوند. ما این بسته را از سال ۱۳۹۶ به مراکز تحت پوشش سازمان بهزیستی هم آموزش می‌دهیم.

آموزش حرفه و شغل حتی در ۴۰ سالگی

شجاعی در پاسخ به اینکه آیا کودکانی که وارد مدارس عادی می‌شوند، در آینده می‌توانند وارد دانشگاه شوند و مستقلا صاحب شغلی شوند، می‌گوید: بچه‌هایی که وارد مدارس عادی می‌شوند، ممکن است وارد دانشگاه هم شوند اما ما روی این گروه خیلی متمرکز نشده‌ایم که ببینیم در آینده آنها چه اتفاقی افتاده است، اما گروه هدف ما نهایتا می‌توانند وارد دبیرستان‌های استثنایی و بعد از آن وارد مراکز حرفه‌آموزی توانبخشی شوند. مثلا کودکان استثنایی بعد از اتمام دوره دبیرستان وارد مراکز حرفه‌آموزی می‌شوند و یک حرفه ساده را یاد می‌گیرند. این مراکز همان طور که گفتم تحت پوشش سازمان بهزیستی هستند و افرادِ تا ۴۰ سال هم در این مراکز حرفه‌آموزی می‌کنند و می‌توانند یک حرفه و شغل را آموزش ببینند.